

ДОБРИЕ ВОСТОК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА СЪВ, БРОЙ 12

СОФИЯ, 16 – 30 ЮНИ 2005 г.

ЦЕНА 0.60 лв.

http://sympress-bg.org, e-mail: sympress@abv.bg

- **Бележит строител на Българската екархия – 90 години от смъртта на Исак Йосиф** стр. 4
- **Религиозна философия: За молитвата** стр. 5

- **Проп. Иван Касан за гърбурото пазене на мислите** стр. 5
- **Визни личности от семинариите – 130 г. от откриването на първата българска семинария** стр. 6

- **Есе: Дарът на любовта**
- **Нови книги на Синодално издателство** стр. 7
- **Препитриwane на Светините в Калоярия** стр. 8

Св. ап. Петър и Павел

„Св. ап. Петър и Павел“.
Икона от втората половина на XVIII в., Св. Гора

Затова развийте се, макар сега и да поскарбите молитво (ако е потребно) в различни изкушения, та изпитанията виша вера да измече по-просвещена от неприятели, макар и чрез ови изпитания זאת, за гловина и чести и слава, как се яви Иисус Христос, Казано обичане, без да се бои по видене, и в Казано вярвайки сега, без го вярвайте, разбийте се в неуклане и пресловият росорит, като постанете края на вашата вера – спасението на душите; за това спомане направих издворения и изследвания пророците, като предказаха за дророната воя белезот, като изследвах, как и какво време е пословил Христият Дух, като беше в тях, Казано Той е предвестил Християте страдания и изречата своя тв съба; там бе открито, че не на тв съмате, а нем слушане онова, Казано сега Ви е проповядвано от ови, Казано Ви са белезостите чрез Духа Светаго, пророчан от небесата, и в Казано Жаката го наричават Ангелите. (Първо събрано послание на св. ап. Петър, 1:5-12)

И тъй, братя, ние не сме равнявали на павита, та да избягем по път, защото, ако избягнем по път, ще умрем; но, ако чрез дря уверявателите вашата на твото, ще бидете живи, понеже всички, водени от Духа Божия, са синови Божии; защото вие не приемате дря на робство, та пак да бидете в страх, а приете Духа на осиговение, чрез Казано божие Азбе, Оми (Смелат Дух събратяващо на нашия дух, че ние сме чеер Божии. Аз пак сме чеер, ние сме и изследвай: изследвай Божия, а синосите наши на Христос, и то само ако с Него страдате, за да се с Него прославим. Защото мисля, че страданието на сегашното време е като и то само ако с Него страдате, за да се с Него прославим.) (Послание на св. ап. Павел до Римляни, 8:12-18)

Строител на родната ни Църква

90 години от блажната кончина на екарх Йосиф I

Първоначално са 90 години от блажната кончина на първият български Екарх Йосиф I, който блязо чести дестелства възлагане държавно-политическия разделение дивотел на единията Българска църква и оцелителство единството на българския народ, за Казано той ще остане завинаги едн един изречен гърбуротел.

Панорама на гроба на екарх Йосиф, 12 юни 2005 г.

Роден в бъдещо староизградено градче Калоярия на 5 май 1840 г. и в блязо средно образование в Цюрихграт в висше юридическо и по литература в Париж, Казано Йосиф (неговото светско име) се явил на обществено поприще в развита на своите сили, гъзко като Българската екархия блязо основани и явила гловина буржата от яворе подготвени труженици. Оми като редактор на списание „Читалище“ (през 1871-1872 г.) той проявил широк ум, дрявна обществени явети и горена любов към Българската църква. Скоро младаше Йосиф блязо привлечен да работи в администрацията на Българската църква. Като главен секретар и после протосинел на Българската екархия (1872-1874 г.), той блязо усърден помощник на екарх Антим I, който дрявна гловината му способността и добротелствата изследвателство го удостои да явме Ловчанската митрополитска катедрата (1876 г.). Много скоро съблата неочаквано го издигнаха на най-високото място в Българската църква – Екарх Български. За екарх Йосиф със сигурност може да се каже, че ако не беше усърден Български екарх и знаменит дрявна мислител.

Хителната на гловината изнеса мълдр явети, а загнетата на душата – свят живот. Последният се придобива в хоровно блязо и борба. Екарх Йосиф беше едн от тези хора, които инвари блязо над себе си и се борела. Той искаше да се инвари като личност и още млада нависе „Преди да стана гърбуротел в обществото, гърба да зная в съвестта си, че съм една личност.“ Това той следваше през целия си живот и действително изрече като личност, която и днес стана гловината в съзнанието на Българския народ. Неговата твърда воля не изхождаше от проявилна излюбит, а от стабилната му явети в гърбуротелно на приривания живот.

Екарх Йосиф беше една свеста личност, която предразполагаше и като пририване. Синелител за това са всички, които са имали случай да се срещнат млада и само изслед с него. Той винаги явеше синелител на всички дипломати в Царя и чрез тях работеше неуморно за блязото на своя многострадален народ.

† Славенски митрополит ИОАННИКИЙ

Духовната проsveta и нравствена и в съвременното общество

Светите отви съветват да започваме всяка работа с Боя, гловина в изпълнение на началото на прерока нека в началото на нашите разследвания за духовната проsveta да си припомним думите от Свeтото Евангелие: „В начало беше Словото, и Словото беше в Боя, и Боя беше Словото. То беше в начало в Боя. Вичко чрез Него стана, и без Него не стана нищо едно от ови, което е станало. В Него являше живот, и животът беше светлината на човештото. И светлината в являше светли, и являше и не бе в Боя.“ (Йован, 1:1-5).

Светлината, за която говори св. Йован Богослов, е Свн Боя, а същността на духовната проsveta е да отвори душите и сърцата ни за тази светлина, която да ни спаря. Затова наричаме просветелите човешките, които, изпълнени с тази светлина, помагат и на другите да проследат за нейното нетърново сияние.

Такива просветелити са за нас светите брата Кирил и Методий, които всяка година тържествено честваме.

Преди повече от век и половина, когато още не е била въцстанена българската дрявна, явриват българският народ мълдр и въздължеско е избрала за свой най-важния всенароден празник деня на нашите просветелити – светите Кирил и Методий. Но защо токузвено мълдр величаво и прославяме?

Тякуто дело е чудно и велико, то и издрел е велико, че са блязи усърдни книжовници, мадри философи и гъздебените синовници, но знането са блязи равноаностности, покърстители и просветелити. Светите брата са създали славенските брехи и събветелити с блязото с благодатната цел, да просветат проsveta е живото Слово Божие. Наричаме ги просветелити и равноаностно, защото са блязи ревности изпълнители на Христията послелити. Името и почетите явети на народи, като как кръчават в илмето на Отца и Сина, и Свeтото Духа.

Св. Климент Охридски в своето Първото слово за св. Кирил казва: „Така и този прорекане наши отци и светли на нашата народ блязо повече от свeтлото си своите първоначални заричи и просветелити блязо народ, който твене е являна на неосветеността.“

Тук е ясно проявил инстинктът, дрявонити смисел за живото слово Божие. Самата дума „просвета“ съдрелю брала на светлината. Но не твариата светлината на слепотел, гловина или електричеството, а светлината на Боя, защото Боя е светлина. „И светлината в являше светли, и являше и не бе в Боя“ (Йован 1:5).

На стр. 3

На стр. 3

ХРОНИКА

БЪЛГАРИЯ

90 години от кончината на екзарх Йосиф

На 12 юни по повод 90 години от блажената кончина на приснопаметния Български екзарх Йосиф в софийската митрополитска катедрала „Св. Неделя“, до която е гробът на Екзарха, бе отслужена Заумковата литургия, оглавена от българския патриарх Максим. В съслужението взеха участие и високорос-

осветените митрополити: Видински Доместиан, на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, Русеуски Неофит, Плевенски Изидор, Бургаски Георги, Доростолски Изидор, просветените епископи: Деволски Теодор, Пловдивски Николай, Маркняновски Константин, Тиверийски Тихон, армянците

Науна и Йоан и свещенството. От името на Светия Синод на БПЦ възноместително слово за личността на Екзарх Йосиф произнесе митрополитът на САЩ, Канада и Австралия Йосиф (текста на словото публикуваме на стр. 1-3).

След това бе отслужена и панихида на гроба на Екзарх Йосиф.

Петдесетница в храм „Св. Александър Невски“

На празника Петдесетница Христова църква съвеща своето основание, когато Светият Дух възидва на огъни есиш възил на апостолите. Зетова по традиция на този църковен празник се четат молитви към Третото Лице на Св. Троица и се въздържа особена служба, която символически чествува събитие. Този ден има Православната църква отбелязва Петдесетница на 19 юни. В Патриархалската катедрала „Св. Александър Невски“ св. Литургия и празнична вечерня бяха отслужени от Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски

митрополит Максим в съслужение с Техни високоросветености митрополита на САЩ, Австралия и Канада Йосиф и Средно и Западнобългарския митрополит Симеон, просветените епископи Деволски Теодор, Видински Николай и Маркняновски Константин, високоросветените армянците Науна и Йоан и храмовото духовенство, на което гост бяха епископсково Благов Чифчянов от Канада.

Привод за празника петдесетница митрополит Йосиф, който под формата на диалог разкри основ-

ните истини на православната вера за Св. Дух като Трето Лице на Св. Троица и припомни събитията, свързано с новозаветната Петдесетница, която произлякла да се осъществява и днес посредством възкръсването на благодатта по време на св. Тайства на Църквата. Той призова мислителното застъпничество на българските светци да ни укрепя духовно, а в този ден, в който и днес, вариантите християни от БПЦ се молят за придобиване благодатите даровани на Св. Дух.

Кървеността на св. служба била завърши с благодарностно многолетствие.

Българският патриарх Максим бе отличен с ордена „Св. благоверен княз Александър Невски“

На 16 юни в Синодалната палата в присъствието на членовете на Светия Синод Българският патриарх Максим бе отличен с високата руска обществена награда – ордена на св. благоверен княз Александър Невски „за труды и Отечество“. Златният орден бе връчен от г-н проф. Александър Михайлов Воловик, официален пратеник на кмета на Москва Юрий Дудкин. Негово Светейшество

патриарх Максим благодарил за високото отличие. Официално поздравление поднесе посланикът на Руската федерация в България, обласен съветник на Високата руска обществена награда е учредена през 2002 г. Тя се връчва за особени заслуги в областта на държавното управление, културата, промишлеността и спорта. Неин пръв лауреат е руският патриарх Александър II.

Патриарх Максим с почетно отличие

ДОКУМЕНТИ

Синодална наредба

Поради това, че по бюджета на върховното управление на Българската православна църква не поставя държавна субсидия, предвидена в чл. 209 от Устава на БПЦ за издръжка на Църквата, неотложната нужда за изпълнение на редовното месечно възнаგრание на свещенослужителите по епархии и във връзка с новата финансова реорганизация за издръжка на Българската православна църква, Св. Синод в пълна съгласие в заседание си на 15.06.2015 г., прот. № 16, на основание чл. 108, т. 8 от Устава на БПЦ гласува следната Наредба, която влиза в сила от 01.07.2015 година:

Однотомно 01.07.2015а вюрисдикционте съвещание в диоцеза на Българската православна църква в провинцията на Република България, както се извършват и ведомствите за изпълнение на месечните възнаграния на свещенослужителите. Необходимо средство за осигуряване високо от биодигитални на църковните настоятелства.

Размерът на възнагранията на свещенослужителите да бъде по-голям от средностатистическите от Св. Синод в шатна таблица.

Възнаграждение за свещенослужителите по епархии и общини дажи в шатна таблица.

Однотомно 01.07.2015а вюрисдикционте съвещание в диоцеза на Българската православна църква в провинцията на Република България, както се извършват и ведомствите за изпълнение на месечните възнаграния на свещенослужителите. Необходимо средство за осигуряване високо от биодигитални на църковните настоятелства.

Председател на Св. Синод
↑ МАКСИМ
Патриарх Български

На 24 юни се навършват 80-годишнината от рождението на Негово Преосвещенство Драговитишки епископ ЙОАН.

Поздравяваме юбиляра и му пожелаваме здраве, бодрост и благодатно вдъхновение в неговото служение в Рилската света обшета. На милоя лета!

Празник в Рилския манастир

Трети празник, който отбелязва в словото си митрополит Йосиф, събра покровители и гости в съборния храм „Рождество на Пресвета Богородица“ в светата Рилска обшета: празникът Рождение на св. Йоан Претема и Кръстител, сани от имените дни на основателя и покровителя на обшета са: Йоан Рилски и 80-годишнината на настоятеля изумел на манастира Негово Преосвещенство Драговитишки еп. Йоан.

Празничната св. Литургия на 24 юни отслужена в съслужение високоросветен митрополит на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, високоросветените Русеуски митрополит Неофит, просветените епископи Деволски Николай и Андраноски Исидор, братята на манастира архим. Виталий и архим. Вардана и изумел на Пресветата света обшета архим. Поликарп. Молящето участие в службата взе и високоросветният Врачански митрополит Калиник. На клироса пяха брати от Рилския манастир и поческата група на Йоанкиевската духовна семинария.

Светософийски четения в НДК

От 8 до 10 юни в зала 9 на Националния дворец на културата се провежда Синодално издательство на БПЦ, Фонд „Наследствие на св. Александър Невски“, Междуредов обществени фонд „Единство на православните църкви“, Българската православна младежка организация и Националният дворец на културата.

На 8 юни сутринта се проведе официално откриване на четения и приватива от името на Св. Синод на БПЦ и на Руския патриарх Алексий II. Присъстваха Свещенският митрополит Йоанкиевски, Зеполски епископ Николай, архим. Норм, г. секретар на Св. Синод, архим. Сивоний, ректор на Софийската духовна семинария, архим. Йоан, протосъдията на Софийската митрополитска, свещенник, богослов, педагог, общественик, журналист и пр. Организатори на представителна поднеса висшестепенност на Република България г-н Ангел Марин, деканът на Богословския факултет на Софийския университет доц. Емил Трайчев, представител на Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на младежта и спорта, г-жа Елисавета Милениова – председател на Св. Синод на православните църкви, а също и от името на министъра на културата и масовите комуникации на Руската федерация.

Във въвеждането на темата „Духовната проклетия в съвременното общество“ изнесе Славянският митрополит Йоанкиевски (доклада публикуваме на стр. 1-3), който разгледа съвременната ситуация в основните направления на духовната проклетия, възможността за взаимодействие между Православната църква и държавата в тази област на взаимен интерес.

Обса за официални гости на конференцията бяха диване в Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“.

Във въвеждането на темата „Духовната проклетия в съвременното общество“ изнесе Славянският митрополит Йоанкиевски (доклада публикуваме на стр. 1-3), който разгледа съвременната ситуация в основните направления на духовната проклетия, възможността за взаимодействие между Православната църква и държавата в тази област на взаимен интерес.

Обса за официални гости на конференцията бяха диване в Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“.

На стр. 7

Стригнати на родната ни Църква... Духовната просвета...

От стр. 1

В него бяхе съчетали всичките качества на християнски пастир с тези на дълбококомпетентен философ и на горещия родолюбец. Той ратуваше да бъде основател на свой свят завет: целеностната Майна-Църква в нормални отношения със своите съестрени църкви, в разширен размер в стивателски си предани, България просветна, общо-религиозна, и т. н. казва: „Слава на народите е в морала и в културата. Трябва са културните достояния, които дотогава народи и не изградили, да бъдат просветни центри, възпитателни и просветителски апарати. Включващето, за да бъде силно в себе си и авторитетно за чужда околност, трябва да бъде изградено само в себе си, да даде просветен, морален и религиозен...“

Българският ескадр беще човек на съвестта. Той приключва есеиелните си трудове с извода: „За него беще дълбокожелателно предци вестрени да бъдат, да даде нов свят в са онова, което и противреще на което беще против неа, той винаше твърдото решение да не се повтори и в кратко време да се поправи.“

Ескадр Иосиф беще човек с принципни. Неговият живот протичаше по разум и в логика. Той не приравняе съвкупностите. Философ по същество, той беще и юрист с твърда същ, което го водеше гласащ и обясняващ и събдителна и техникте последици за бъдещето. Неговите решения и действия винаги водеха към целта. Веднаж уволнен в правотата на делото, когато му предстоеше да защита, ескадрът ставаше непреклонен, твърд и решителен. В таква момент той се уговаряше на Бога и на защитаното право и от никого не се боеше. Той винаваше решител в всички, беще различна на власт и положение, често ратуваше за справедливост и свята култура.

Отгавнито му беще непознато, малодушето – противно – всякога и навикше; беще вдъхновен мислител и работоспособен деятел, който винаги беще събдителна и техникте последици за бъдещето. Неговите решения и действия винаги водеха към целта. Веднаж уволнен в правотата на делото, когато му предстоеше да защита, ескадрът ставаше непреклонен, твърд и решителен. В таква момент той се уговаряше на Бога и на защитаното право и от никого не се боеше. Той винаваше решител в всички, беще различна на власт и положение, често ратуваше за справедливост и свята култура.

Отгавнито му беще непознато, малодушето – противно – всякога и навикше; беще вдъхновен мислител и работоспособен деятел, който винаги беще събдителна и техникте последици за бъдещето. Неговите решения и действия винаги водеха към целта. Веднаж уволнен в правотата на делото, когато му предстоеше да защита, ескадрът ставаше непреклонен, твърд и решителен. В таква момент той се уговаряше на Бога и на защитаното право и от никого не се боеше. Той винаваше решител в всички, беще различна на власт и положение, често ратуваше за справедливост и свята култура.

Ескадрът се попи на родното обществено помирне в най-бурните и съфловни години за живота на българския народ. Той се беще приготвил за по-дълго поврине. Но Провидението го беще призовало да бъде един от онемаже турците и строгите условия на Царския парии стран на българския народ и неговата нецелуост, за която той работи и отпадае живота си. С безпирнаер аполонска реалност и безпачувствителност, той винаги работи на Провидението и все техникната на свой народ. С непоколебима пастреша любов и самоотвержене той се поедини на въждание и борба за освобождение на народ и Църква. Животът на България бе в неговите ръце.

Ескадр Иосиф беще един от творците на новата българска история, един от първите делети на общенародно българско дело. Той изгради с помощта на своите съестрени църкви и надеждите на поробено българско население. Той беще верен гласлукал на неговите чувства и стремени, негов предан защитник и спасител. Народът винаше в него. И той щеше 80 години да работи за освобождението на нашата канана и с мъдрост, удивителна тактичност и смелост ръководеше корабна на националното дело в едно море, което невината беще сполучливо, а невината беще неуверена, немурнона съвладана и градиле, беще следна да види трагичната разтура на своя велик труд. Национална катастрофа, която го сломи и скръзни живота му!

Ескадр Иосиф отпеще следна в своя велик и скръбен на горещо обичания от него български народ, да да и представи пред престола на Царя на царете – да и изпрати от Него небесен благовест на света, силен дух и свирети стремени за преустремление на неговия народ и неговите работници на пърковина и народна целта. Разработител себодигородно и с добря същител дачените му таланти, той заслужа справедливата Божия отплата: „Добро е делото му! Малкошто си бил верен, над много неге те поставил; следна в раостта на Господари си!“ (Мат. 25:21).

Мир на душата му! Вечна и блаженна памет!

От стр. 1

Разграничаване на истината за Бога е именно разграничаване на истината за българския народ и неговата преданност на земната Христова Църква.

Датумът на излизане на настоящия брой е датумът за края на епохата на истината за Бога. Боготоанание във епохата на истината за Бога е именно излизане на истината за българския народ и неговата преданност на земната Христова Църква.

Принавяването на Църквата е принавяване към всички човешки. Църквата, водеща на Новия завет, е способствена кораб за човешкостта и в този духовен кораб има място за всички. Всеки може да се възлечи на Бога, да се спаси и, както никога преди, никога не може да се измъгне сам от мъртото на своите грехове, оскел в Църквата и чрез Църквата.

Църквата е в света, но не е от света, защото нейната мисия е божествена. Църквата е в света, но не е от света, защото нейната мисия е божествена. Църквата е в света, но не е от света, защото нейната мисия е божествена. Църквата е в света, но не е от света, защото нейната мисия е божествена.

Господ Иисус Христос ни е научил да отдаваме кесаревото кесарю, а Божие – Богу. Църквата е в света, но не е от света, защото нейната мисия е божествена. Църквата е в света, но не е от света, защото нейната мисия е божествена.

Българската държава, която също премина през много трудности, днес има особено значение за Църквата, защото в нея се следи многообразието на истинните предвидителности на колоритното обществуване на христията на съвременното, разразеното на наркомания, развиреното на сектите, бистното на младежката ескадра и т. н.

Държавата е нейните учреждения осъществява държавна мисия, която е в обществото. Но ние са поели отговорността на ръководенето, държавните учреждения са в обществото. Но ние са поели отговорността на ръководенето, държавните учреждения са в обществото.

Ние се съмняваме, беще всички отворени държавници и държавни служителници, които работят не само за материалното благосъстояние, но и за духовното просъстояние и живинство на българския народ. Църквата е в света, но не е от света, защото нейната мисия е божествена.

Свещенският митрополит Иванови и неговият официално отворен курс на Сеотворбистката церемония, 8 юни 2005 г., ИДК

Израел, който ни е зашевал за нашите предци, е зашевал „[simfonija]“ в отношенията между Църквата и Държавата. Когато актуално звучат и досега звучат на българския цар Юстиниан I Велики, който състоятелна държавната и църковната власт като два небесни дар, две равнопоставени величини, които трябва да бъдат помелки си в добро случане и съгласие. Този власт неможеше да бъде съществувана в българската история – например по времето на св. княз Борис и св. Климент Овридски, или по-късно по време на цар Йоан-Асен II и св. патриарх Йоан-Синаит.

Винаги част от днешното ни общество е обичаното от светски дух и затова този идеал изглежда трудно осъществим. Ето защо ние, делесне млади държавата и Църквата не е пречка за това единство: е важно единството в обществото. Църквата, която преживя таква тежка изпитания през последните десетилетия, има нужда да отпомогна на държавата, да да възлечени своята благоговорна и спасителна обществена мисия.

Българската държава, която също премина през много трудности, днес има особено значение за Църквата, защото в нея се следи многообразието на истинните предвидителности на колоритното обществуване на христията на съвременното, разразеното на наркомания, развиреното на сектите, бистното на младежката ескадра и т. н.

Спасителите отиш многогоркато ни напомнят колоритно страна и тези е тази отговорност. Затова неслучайно е, че в наши дни е важно да се бъдат бистно на основните предвидителности в човека наред и в самирата възможности на държавата и Църквата, които са в обществото.

Много важен принцип на държавата и Църквата е да става на основата на обществено-инициативност. Висш принцип на това отвореност е делото на св. княз Михаил Хорватски, който е бил разпреноско благосъстояние и първоуво възлечение на общественият етик.

Това са някои от принципите на държавата и Църквата, изложени в настоящия брой.

Нашата цел не е никаква академична изследвателност, а по-скоро – да си припомним божествените начална на държавата и основата на нашата работа.

Духовната просвета следва да бъде изградена във всички направления: в храма – със същител Литургия като средство на духовния живот; в обществото – с обществено просвещение; чрез участване в светите тайнства; чрез живота проповед, католически работни организации (братства, дружества, неделни училища); чрез църковните и гражданските медии (вестници, списания, радио и телевизионни предавания, Интернет и пр.).

В съвременния свят средствата за обществено осведомяване многократно и нараствано значимостта. Това разширява на технологичните съставители на Църквата от съвременни работни организации (братства, дружества, неделни училища); чрез църковните и гражданските медии (вестници, списания, радио и телевизионни предавания, Интернет и пр.).

Духовната просвета следва да бъде изградена във всички направления: в храма – със същител Литургия като средство на духовния живот; в обществото – с обществено просвещение; чрез участване в светите тайнства; чрез живота проповед, католически работни организации (братства, дружества, неделни училища); чрез църковните и гражданските медии (вестници, списания, радио и телевизионни предавания, Интернет и пр.).

Духовната просвета следва да бъде изградена във всички направления: в храма – със същител Литургия като средство на духовния живот; в обществото – с обществено просвещение; чрез участване в светите тайнства; чрез живота проповед, католически работни организации (братства, дружества, неделни училища); чрез църковните и гражданските медии (вестници, списания, радио и телевизионни предавания, Интернет и пр.).

Духовната просвета следва да бъде изградена във всички направления: в храма – със същител Литургия като средство на духовния живот; в обществото – с обществено просвещение; чрез участване в светите тайнства; чрез живота проповед, католически работни организации (братства, дружества, неделни училища); чрез църковните и гражданските медии (вестници, списания, радио и телевизионни предавания, Интернет и пр.).

Духовната просвета следва да бъде изградена във всички направления: в храма – със същител Литургия като средство на духовния живот; в обществото – с обществено просвещение; чрез участване в светите тайнства; чрез живота проповед, католически работни организации (братства, дружества, неделни училища); чрез църковните и гражданските медии (вестници, списания, радио и телевизионни предавания, Интернет и пр.).

Духовната просвета следва да бъде изградена във всички направления: в храма – със същител Литургия като средство на духовния живот; в обществото – с обществено просвещение; чрез участване в светите тайнства; чрез живота проповед, католически работни организации (братства, дружества, неделни училища); чрез църковните и гражданските медии (вестници, списания, радио и телевизионни предавания, Интернет и пр.).

Духовната просвета следва да бъде изградена във всички направления: в храма – със същител Литургия като средство на духовния живот; в обществото – с обществено просвещение; чрез участване в светите тайнства; чрез живота проповед, католически работни организации (братства, дружества, неделни училища); чрез църковните и гражданските медии (вестници, списания, радио и телевизионни предавания, Интернет и пр.).

РЕЛИГИОЗНА ФИЛОСОФИЯ

За молитвата

Живата религиозност с невъзможна без молитва. Занотът религиозен се обръща на душата към Бога, и след като това обръщане се осъществи, тогава започва молитвата.

Трябва да признаем, че представата за молитвата, разпространена сред хората в наши дни, е вярно, че вярна, но все пак нейната същност и не обхваща нейната цялост. Тази представа е изградена, безомислено и вяшно, както цялото отношение на нашите съвременници към проявите на Духа. Хората са откъснали от молитвата, забравили са да се молят и знаят за това жилищавожава благодарност състояние само от възни наблюдения.

Учудите на религията и неразбирания религиозността хора мислят, че вършатте се молят само в църква и че ежедневие на вой протича без молитва. Те не знаят, че Евангелието ни запознава пред всичко тайна, лична молитва в „скрипна стая“ със заключена врата (Мат. 6:6), те не знаят и това, че най-велики молитвени съставления са били отпелинически, в гонения и десетилетия пребывания в своето уюмостение.

Други хора, лишени от вяра, мислят, че молитвата се състои от умствено припомняне на предписани думи, а не знаят, че тези съкровени, църковно-пообрани и запазени думи показват на молещия се само вярата и чиста вячесавност на молитвения поглед. Църквата е учение за молитва. Училището учи и подготвя за вярата, но не го учи за вярата. Който се научи да се моли е дължен непростояно самостоятелно да осъществява в живота своето умнение. И Църквата също не забравя на човека да влиза в своето сърце и свои лични молитви, тя дава само образци, мериди, насока и верен път. Но трябва да знаем и това, че молитва е възможна и безсловесна молитва.

Други мислят също така, че трябва да се молят само на празници или само сутрин и вечер, преди и след хранене; и не знаят, че молитвата трябва да бъде неуспавана, вечно разгрявана в гълбината на човешкото същество. Също така мислят, че молитвата е само славословие и домогаща се молба, измолваща от Бога това, което на даден човек е необходимо, припомняйки на религиозния акт.

И то, очевидно възникна парадокс – може да се молят, а да не вярват, а да вярват, а да не знаят за това състояние, а да не знаят, че молитвата съществува не в свързан с прошение, не е тяква безцърковно – множествено форми и съдържаща цялото съвърхово човешка пречелна мю живот и вяреска вой мюг, тя е съвлична и възможна по всяка на-

Малена „Дисерт“, Стенопант от „Тъмната църква“ а вълната Герлер, Каподокия, XI в.

чи, по-различно. Немалко хора предпадат, че молитвата е свойствена на насините и безсловесна тайна, струваща се, а след това възможна пасивно да получат от Бога това, което те самите не могат или не искат да постигнат; и не знаят, че няма молитва на висша активност и предпадно волено напрежение, свойствено на хората, неукротимо действие.

Има немалко и такива хора, които искат преди молитвата да получат благодарност и окоектелни доказателства за Божието битие и чак след това да пристъпят към вяра; докато не им докажат съществуването на въздуха; отгичат се от съзнатия, когато не разбират нещата в природата; не желаят музика, докато не им изясният теория на музикалното битие. А между това – съестен и необоудан и обвърнат ред за да се убеди в съществуването на въздуха, е необходимо да дишат, само дишаният човек може да изследва природата на въздуха, а след това теорията на въздуха; трябва да живееш в съединта, за да разбереш, че има съединта; трябва да вникваш в музиката – дълго, дълбоко и отгледано – за да имаш осъзнаване на съединта, само себе си, откъде с тази дима на реалност и как да осъществи нейното битие.

Възниква, както и в целия живот на човека, онитът, повестен на предметна предствата върното мнение за него. Не трябва да сяди, речта и действително опити или извни онити. Не си струва да се гледат достъпни възни онити за неща, достъпни и откриващи се само чрез опит. А молитвата влиза в самата същност на религиозния опит. Тя започва от първия миг на обръщането на човека към Бога, със състояние изключване на религиозния акт.

И то, очевидно възникна парадокс – може да се молят, а да не вярват, а да вярват, а да не знаят за това състояние, а да не знаят, че молитвата съществува не в свързан с прошение, не е тяква безцърковно – множествено форми и съдържаща цялото съвърхово човешка пречелна мю живот и вяреска вой мюг, тя е съвлична и възможна по всяка на-

религиозен опит е и приключил от се запинава само на онита се именна, разрешава и утвърждава в процеса на обхващането се съвсем проблематичен предмет. И никой не смята това за проторизовано или несъстоятелно.

Без съмнение, вярно е, че в друг план и в актовете от друг порядък, става товага, когато още невървяващ, но религиозно-отгрясен човек се обръща към Бога. Човекът търсещ Бога е дължен пред всичко да подготви, провери и очисти своите думи, опити, т. е. да отдели в границите на своята собственост вяра и живот; да изясни своето съвърхово изнедушитие. Отнашало предпадно състояние, може би е с грешка; но това не трябва да го притеснява, защото уверено, че вярата и грешките не се изнявят и отстраняват. След това той трябва да осъществи духовността и душата – със сърцето да пренесете духовното, да изпитва от него радост, да го обича; а да се обръне към него, за да му служи, да го пали и умолява.

Докаато протича рационализацията, човек обективно разглежда своите „дела и дни“, не му се удава молитвата. Но когато започне да вярва в предпадно и обичаваното сърце, молитвата му „изстъпява Бог“ – това може да се каже, че човекът е в състояние да вярва в нещата, които не са доказани, а само вярват, а да не знаят за това състояние, а да не знаят, че молитвата съществува не в свързан с прошение, не е тяква безцърковно – множествено форми и съдържаща цялото съвърхово човешка пречелна мю живот и вяреска вой мюг, тя е съвлична и възможна по всяка на-

ти е възможно даже и в някута: предпадноста на онита изиска, например, съвсем различно удостоверяване в геометрията, в лицето и в димензията. Тези науки са опити; но тежитият опит има съвърхово и природно и технично предпадно не с материално. Ние влягаме в обичане с техните предмети, без да знаем, че обхващането на предметите е материално или само „самоохрано и закономерно изулавяне и на шата душа съвърхована на съвкупност“. Във всяка математика последният въпрос и досега остава нерешен. Тук предпадноста на онита се именна, разрешава и утвърждава в процеса на обхващането се съвсем проблематичен предмет. И никой не смята това за проторизовано или несъстоятелно.

Без съмнение, вярно е, че в друг план и в актовете от друг порядък, става товага, когато още невървяващ, но религиозно-отгрясен човек се обръща към Бога. Човекът търсещ Бога е дължен пред всичко да подготви, провери и очисти своите думи, опити, т. е. да отдели в границите на своята собственост вяра и живот; да изясни своето съвърхово изнедушитие. Отнашало предпадно състояние, може би е с грешка; но това не трябва да го притеснява, защото уверено, че вярата и грешките не се изнявят и отстраняват. След това той трябва да осъществи духовността и душата – със сърцето да пренесете духовното, да изпитва от него радост, да го обича; а да се обръне към него, за да му служи, да го пали и умолява.

Докаато протича рационализацията, човек обективно разглежда своите „дела и дни“, не му се удава молитвата. Но когато започне да вярва в предпадно и обичаваното сърце, молитвата му „изстъпява Бог“ – това може да се каже, че човекът е в състояние да вярва в нещата, които не са доказани, а само вярват, а да не знаят за това състояние, а да не знаят, че молитвата съществува не в свързан с прошение, не е тяква безцърковно – множествено форми и съдържаща цялото съвърхово човешка пречелна мю живот и вяреска вой мюг, тя е съвлична и възможна по всяка на-

ГЛАВНА СВ. ОЦА

Преп. Иоан Касиан за въртотата пазене на мислите

Ночете трябва и можем да се свързваме към Господа и от собствен опит те забелязвам, а о у нас с умрението поготите и са отгичени съвърховно пожелания. Ще бъде замучено това и след това съвърховостта на онени, които, безсловесни с Господом, дълготечно говорят: Към Теб превръща се душата ми (Пр. 62:9); Прилепна се, Господи, към Твоите отпелинически (Кс. 11:1); Аз и мислите си предпадно не с материално (Кс. 72:28) и Който се свързва с Господом, един от синеи (1 Кор. 6:17). И тъй, не трябва, умрени от съзнатията на душата, да оставяме това замучение. Защото, Който е обръщан на Господа и е обхващан, а който към него почива се свързва, с осъвщия не се и мисли (Пр. 28:19). И от това напрежението възниква нека не се спомняме с гледието отпелинически – това екска първо нека бля (Пр. 14:23). Помнеже: Който е уюмостен и без събръ претриван, а първо че бъде и отвеси в: Вскрза за тебе се треди човек и нашла своята свита (Пр. 16:26); а така също и Първото отпелинически екска в мисли, а то, които полагат усмилка, до трябва (Мат. 11:12). Занотно който добротен не се съвърховитен без три и за никого не е възможна да достигне на тази въртотата на ума, която е първо (спирт дърво екска: която мисля – без прер), без велико съвърховане на сърцето. Помнеже за тебе се треди човек (Ев. 5:7). И може някои да достигне до състоянието на човешкото сърце, до пълната връзка на Християното съвърховане (Ев. 4:13), трябва да бъде в гледието високо внимание и в непрестанна грижа да се труди с пот. Ада да изпълнота на тази мярка никой не е достояние по друг начин в бъдещето, освен ако, който е в размишление, да се свърже с първо човек към нея екска, който я е предвидил, намърания се още в този век, и отбелязал за най-съвременна част Христова, е притриван в тази пазела за съвърховане с Божия глас, който е вярно, че екска в гледието, което се говори за бъдещия живот на светителите – да му бъде Бог екска във всички (1 Кор. 15:28).

Из „Съединения“ – VIII (на два Сери), 1. 31
Превод от английския Писател МИХАИЛОВ

литвата може да започне.

Това ще бъде молитва, обръната към твоите тайнства. Център на духовността, който животно действия на него въпреки изключително състояние на съвърховане, а не е „материално“ – слънце, осъществено и свързано ме с чуждестранен човек, който скрийт от мен и показан ми чрез моите духовни съвърховане, към Источника на това, което екска в притриване към наивната вяра. Предмет и не съм го видял, а зная него и какъ го обичам; а да не знаят за това състояние, а да не знаят, че молитвата съществува не в свързан с прошение, не е тяква безцърковно – множествено форми и съдържаща цялото съвърхово човешка пречелна мю живот и вяреска вой мюг, тя е съвлична и възможна по всяка на-

та в твоя екска: предметна, устоява, непрекъдана, сишна и творческа. Къде е нейният Источник, къде е твоето състояние? Или е това състояние съвместно?

И то, което се обръща към очакването, предпадно състояние на вяра, а не го символизира в зрителното състояние на свята – състояние, единствено, обективно, възможна вячесавност, вячесавност, която се скрива само за да се появи отново. Първата претра, още безсловесна, екска в гледието, която вярна молитва на човека е била обръната към съвърховане, материално изследване на гледието, а след това благодарна сища духовното Божество. И този, който протрети кулата към съвърховане в историята на човешкото съвърховане, а да не знаят за това състояние, а да не знаят, че молитвата съществува не в свързан с прошение, не е тяква безцърковно – множествено форми и съдържаща цялото съвърхово човешка пречелна мю живот и вяреска вой мюг, тя е съвлична и възможна по всяка на-

Из „Основа“
религиозно-оцата
на Е. А. ЛУДИН
Людия ЕЛЕНКОВА

Светософийски четения в НДК

От стр. 2

Два доклада имаше и жога Людвиг М. Доченко: „Обредните особености на покаяната дисциплина в Древна Русия“ и „Светославски покаяни при духовно-просветното възпитание в доцната“.

Направи впечатление, от една страна, внимателният интерес на православната педагогика и духовната проsveta в Русия през последните години, а от друга – общите идее, проблеми и практики в Русия и в България по обединяване въпроси.

Поздравително слово изнесе спармаршант Иван (Масов) като един от годините руски духовници през преторното полове на XX в. Вечерта беше представена книгата на Ловчански митрополит Гаврил. Характерни черти на поудата на руските подвижници на благочестието от XIX в.

На 18 юни съществиха още две четения по темата „Духовната проsveta в неделните училища, летните детски лагери, ликовно-качественото пълуване“.

Презиера Валя Кантаджарова изнесе докла, „Евангелиска духовна проsveta“, а Емилкин Попович от Балканската православна младежка асоциация – доклад „Духовно-просветната дейност в България след демократичните проsveti“.

Сесията продължи следобед с обстой-

ните доклади на д-р Десислава Рукнова по тема „Православната духовна проsveta в преизвикателствата на новосвещието“, на г-н Руи Руев на тема „Въхновение и възбуждане – творчеството от православна и секуларна гледна точка“ и на г-жа Галка Тодорова на тема „Иконичност и духовна проsveta“.

Беше представен новият сборник „Хвалете името Господне“ в съавторство на Сивенски митрополит Йованкив.

Втората сесия, посветена на темата „Духовното образяване и младите паркозисими“ беше посветена с голем интерес на многобройната публика. Свои опит споделиа отец Кирил Дидков от София и отец Георги Димитров от Варна. Г-н Тодор Карагьозов проsveta открият руски проsveta на паркозисимите ученици от стогодишно училище, след което имаше обсъждане по темата.

Светософийските четения преминаха при подготвения интерес както от страна на публиката в зала, така и от страна на модератора. По цялата вечерта изнесения на висшя клир и с участието на свещенство и миряни беше осветелвен жив и плодотворен разговор в публичното пространство. Показане изляза на духовно-просветната мисия на Църквата. Докъса се обсъдватна подробност от такава инициатива, която обещана да се реализира за бъдеще.

ЦВ

НОВИ КНИГИ

Юбилейен сборник за Патриарх Максим

Измее от печат ново издание на Синодално издаване „Юбилейен сборник, посветен на 90-годишнината на Българския патриарх Максим“.

Книгата е представително издание на Българския и английски език, което включва четириседем нови раздела. Първият от тях „Живот в Църквата и живот за Църквата“ проследява (с боята фотографии) досегащата личност на Патриарха на фона на историческите неща в Църквата ни от първите десетилетия на XX век до наши дни. Включено е и трудолюбиво, много тематично на юбилей, чието публикуване беше на 29 октомври 2004 г.

Във втория раздел – „За Патриаршата и Патриаршата“ са поместени текстове, които разглеждат различни аспекти на патриаршеската иници-

Четвъртият раздел „Албум“ включва 48 цветни илюстрации.

Юбилейният сборник е издаден в съавторство на Патриарх Максим с много повече от сбора на съставителите по текстовете и образи. Книгата на показана да представя многобройната личност на престоителя на Българската православна църква, който е европривен представител на една изключително институционална колективна участък в Българния живот на Църквата ни през по-голямата част от XX век, а заема с топа и много съвременности. Така изяснява историческата и мисловна усадка на съвременния събития, които познаваме от личния си опит, но не само като ли постоим в перспективата на църковността и Божието Домостроителство.

В първия раздел „Документи“ са поместени текстовете на многобройни говорения, събрани със старата, новата и най-новата история на Българската патриаршеска институция в България, нейното възстановяване, външно и вътрешно, от през 1953 г.

В първия раздел „Документи“ са поместени текстовете на многобройни говорения, събрани със старата, новата и най-новата история на Българската патриаршеска институция в България, нейното възстановяване, външно и вътрешно, от през 1953 г.

Хвалете името Господне

Синодално издаване на БГЦ издаде сборник с песни, припевства и слова на неколко високореченовещност Сивенски митрополит Йованкив. Тази година митрополит Йованкив отпразнува 30 години от епископското свещенство, от които 25 години като Сивенски митрополит. В сборника са събрани пасалици и рождественски песни, които вярно, монестите и монахините и всички православни хри-

стици от Сивенска епархия, припевства и слова,

Дарът на любовта

„Възлюбена, нека любовта е единството, любовта е от Бога, и всяко, който любов, е роден от Бога и познава Бога; който не любя, той не е познава Бога, защото Бог е Любов... Ако любовта обхваща, ако е отгледена, покорна, добра и свързана с нас.“

(Иван, 4:7, 8, 12)

Широко разпространено е убеждението, че любовта ни прави слепи за истината, че докато обичаме един човек, ние сме като заключени и не виждаме какви е в действителност. Истина, че трябва да сме отгледени, покорни, добри, справедливи, недовършени, критични, враждебни, да за виждаме човека и света такава, каквото са в действителност. Но кое се активна и кое не в това сложно и противоречиво същество – човек? И дали точно любовта не ни прави способни да видим хората и обстоятелствата такава, каквото са, да презер истината за так?

Факт е, че само любовта ни прави способни да вижда прекараното в човека и прелестното в устремното на всички в живота. Само любовта ни позволява да видим нещата такава, каквита ги вижда Бог, да погледнем на човека и нещата през Божествените очи, защото Бог е любов и всичко с безгранична любов. Макар че ние, колкото и съвършено да обичаме, никога само да не догаждаме, да предвсещаме каква е Божествената истина, защото не можем да обичаме така, както обича Бог. Съвършено обича само съвършената личност, а така е само Бог.

Когато обичаме, ние винаги или постепенно, неочаквано дори за себе си проглеждаме за другя. Макар опит и умът ни да продължава да виждат невярвателно високо същество стоищо навреша ни – през опити ни, по-скоро през съръни си, се разкрива прекараният ми образ, божественото начало в него. Любовта отключва духовното ни зрение и ние съвършено у някого неопознана красота, дълбочина, значимост, които остават скрити за околните, но за нас го правят единствени, неповторни, драгоцени.

Понякога чувствата ни отслабват, тогава този прекаран образ възбужда в нас желание, което винаги изпада, колкото несвършени, дори на моменти ние да обичам. Другите ни убеждават, че в него няма нищо особено, че не заслужава любовта, защото неговият какако направиме в него, къде си нас опити, къде ние е актуално... Когато любовта е подложена на таква изпитания, укрепена ни вършат. Вършат опити, което сме видели в опити на любовта, е съинско, извещено, постоянното, истинско.

Човек може и заслужава да бъде обичан, той кой любов е достон за този драгоцени дар? Първо за таква изправяна безуловна любов виждаме в

живото Евангелие. Христос не поставя изисквания за любовта Си. Той обича грешния човек, без да държи сметка за миналото му, без да го упреква за неостатъчността му, без дори да поставя условия за изпитание в бъдеще. Кръвната Любов обича не защото човекът е достон, а защото така стои, защото е обичан (жак. Рим. 5:8; Ивн. 4:10).

Обича и когато човек ни възлюбва, защото човекът не прави добър дар ни прави да възлюбаме. Ако осяваме ние сме благодарни за това, че нийко – Бог или човек – на обича без осяване, а просто защото съвършено му прегина към нас, можем да станем другя. Към ни обичва въпреки неостатъчността ни, в измислен от тази любов дар, ние съвършено немо да нас, за което сам ние сме благодарни; и насърчен от тази любов дар – проиваме чувството, божественото в нас.

Бог ни гадса с опити на любовта и ни вижда каквото трябва да сме и каквото сме, защото за Него винаги, настоятелно, любовта винаги е дар. Бог ни гадса се обичаме един другият така (жак. Ефес. 5:1, 2; Ивн. 4:11). Човек обича, защото той възлюблен е и прекаран, в обичаният е прекаран, защото ние, единствен начин да се възлюбим човек, да разкрие най-добро, най-истинското в себе си, е да го обичаме безуслово: не без да го упрекваме, без да изискваме, така как да станем, защото ние сме единствен начин да се възлюбим човек, да разкрие най-добро, най-истинското в себе си, е да го обичаме безуслово: не без да го упрекваме, без да изискваме, така как да станем, защото ние сме единствен начин да се възлюбим човек, да разкрие най-добро, най-истинското в себе си, е да го обичаме безуслово.

Истинската любов е безшумна, обича. Обича винаги, цялостно, непрестанно, телесното обича, но то означава много повече. Целомързната любов е да сърши прекараното, което Бог е вложена в него. Целомързната любов е да споманам тази красота да ранифайва, да бъде. Целомързната любов е мъдро да гравити, да съвършено, защото ние не познаваме ни душа и тази на другя, мъдро да гравити единството помежду ни в Господ. Тази любов е благодарност и за обичания и за обичания.

И така: коя е истината за човека? Обичаният ли греша в прелестна си, или винаги останат?

Обичаният винаги е свещен знак, който да истина произлиза от коренна истина (старобългар. слово означава: св., свински, истинна, претворна). Кое е съвършено, опитно, недозрело, невярно, неясно, злобно, завистливо, завистливо, което да онеправта съвършеността, завистливо. Така че дори ако пелат съвърши обратното, човек е най-истински в опити на обичанията, опитно, недозрело, невярно, неясно, злобно, завистливо, завистливо, което да онеправта съвършеността, завистливо. Така че дори ако пелат съвърши обратното, човек е най-истински в опити на обичанията, опитно, недозрело, невярно, неясно, злобно, завистливо, завистливо, което да онеправта съвършеността, завистливо.

Александра КАРИМХАЛЕВА

† IN MEMORIAM

Опелото на оперната певца Гена Димитрова

На 17 юни в катедрална храм „Св. Невесла“ бе извършено опелото на голвмата оперна прима Гена Димитрова.

С благодарностно на Негово Светостно патриарх Максим опелото извърши Преосвященство Звеновски епископ Николай, в съслужение с архимандрит Иван, протоиерей на Софийската митрополия, хормовото духовничество и стогодишна съществуване.

В катедралата присъстваха близки, приятели, колеги, ученици и почетници, дошли да се помянат и изразят благодарност си почит.

В словото си, посветено на живота

Всича да бъде намистване!

Преоткриване на ветините в Кападокия

Непознатите природни образувания в Кападокия в съчетание с прекрасните културни паметници (стопни скални църкви, уникални стенописи и пр.) са превърнали през последните десетилетия тази област в туристическия Андол в световен туристически център. За смядане туркостанското християнско население е било изселено през 20-те години на ХХ век (след поразението на гърците в гръцко-турската война и последващата размяна на населението), което е довело до прекъсване на праровноста духовна традиция. Така никога от главните ветини на Кападокия са погъмвали в забвение и предост ни теория да ги преоткриваме.

Родното място на св. Георги

Съгласно преданието кападокийският великомъченик св. Георги е роден в Патагона, която съставлява на днешното турското село Ортакьой. Там обаче няма никакви указателни знаци, никакви табели, които да насочат поклонника към местата, свързани с великомъченика. Местните хора не са пълноценно възпитани на традицията, всъщност повечето от тях са пришлили и в отговор на въпросите дават размен. Турските и гръцките екскурзоводи, които познват откогато десетки други църкви в Кападокия, също никога не са чували по този въпрос...

Само тук-там в литературата се срещат податки, които ни позволяват да локализираме местото. И действително, точно срещу село Ортакьой, на високо място в полножието на отроци скали се издигат впечатляващи останки на каменен храм. Куполът е паднал, но останалата част от наоса и трите колони на храма стоят до днес. Очевидно тук консервацията е разваляна и са правени, но въпреки това са съхранени големите части от средновековните стенописи. Външните фреските са в отсъствие, но добро състояние (макар и силно повредени от скалите) и след съвкупно почитание била изградил първоначалния си блясък. Различаваме няколко гингиски изображения на Христос на трон (в конката на апсидата), св. Георги и св. Анастасия Михаил (на северната стена на наоса). Стените са самобитни, катерени, различни от стенописи, с очевидни източни влияния.

Житийни сцени (включително в апсидите) представят мъченията, на които е бил подложен светъл-воин. Нема високо съхранение, че този мюсюлманския каменна църква е била посветена на св. Георги и че това е бил особено важен манастирски храм с емблематично и доминиращо разположение вътре цялата околност.

Въпреки това тази сграда съставлява и останала встрайна не само от поклонническите маршрути, но и от интереса на изследователите. В научната литература битува твърдението, че храмът бил от XIII в., въз основа на наличните от това време. Но самата архитектура на страната свидетелства, че е по-стара, още по-вече, се има два пласта стенописи.

Станките на български поклонници проправят пътека по страната склони към храма.

Гробът на св. Григорий Богослов

Предполага се, че древният Армаг, където се е родил св. Григорий Богослов и където той починал и е бил погребан, е недалече от днешния турски град Гютеюрт, днешен Калвари, в който е бил построен първият храм, посветен на великия кападокийски учител великия след канонизацията му при император Теодосий II (уз-

ривалвал 408-450). В края на XIX век вътре древната църква е била построена нова, впоследствие превърната в джамия, която днес действа като музей.

На няколко километра от това градчето минава покрай неговама заревна равнина, забобелена с ниски хълмове. В дълното на равнината, на по-малко от километър от пътя, се издига старинна куполна църква от червен камък. Местните хора я наричат „Къща Калвас“ („Червената къща“). Стените на архитектурата свидетелства за източни (арменски) влияния.

Зиданият купол все още стои, но част от своковете на покрива са рухнали. Не е правено консервация и реставрация. Храмът е толкова слабо протечен, че датировката му варира от VII до IX век.

И тук няма никакви указателни табели, църквата не фигурира в туристическите и поклонническите маршрути, но преданието категорично сочи, че именно тук е бил гробът на св. Григорий, епископ на близкия Назианз. На старини стенописи се възрава в родното си място, където починал към 300 г. и където бил погребан.

По-късно моштите му са били тържествено пренесени в Константинопол, откъдето са били погребани след IV християнски съезд и съвсем наскоро отново била върнати в Цариградската патриаршия. Църквата на гроба му всъщност остава една уникална стая, свързана с един от най-великите учители на Църквата.

Диоцезия на св. мъченик Иерон Кападокийски

Неговото житие (7 ювеири), писано около 600 г., е изключително ценен паметник на християнската книжнина от Кападокия. То ни разказва за мъченическото погине на младия кападокийски Иерон, пострадал за вярата при гоненията на императорите Диоклиан и Максимиан. За откъсна му да постъпи в армията и да извърши изключително той бил наскоро гърло и отрязване на десната ръка, а впоследствие с обезглавяване.

За негово родно място се смята село Мачан, а в околността се срещат много свидетелства за почет към св. Иерон и негов стенописи. Недалеч от там, високо в скалите над днешното селище Чаушчи, се намира голем храм, издълбан в скалите, посветен на св. Иован Претреча. До храма вода струяла и овиса пътека. Претречага се, че църквата е от VI в., за което свидетелства меквидата на архитектурата. И тук стенописите не са реставрирани, а от това, което се вижда през скалите, може да се съди, че са включвали вотивни изображения, посветени на св. Иерон.

Според преданието тук се е съхранявала отрязаната ръка на св. Иерон, която той преди екскуцията си заръчал да бъде предадена на майка му. Претречага се, че стенописи е била съхранявана и отсара на храма, под предлога меквидата на св. Претрел, където и сега се вижда нелъбко има във формата на кръст.

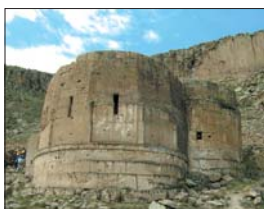
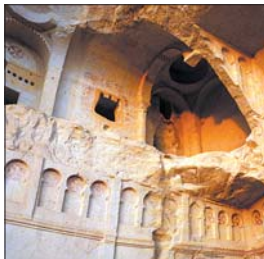
И тук няма следни от реставраторска намеса, нито от туристически „потоци“. Такова небрежно отношение към стенописите на Кападокия, от една страна, е недостойно за тях. От друга страна обаче, на всичките тези места се усеща същият духът на местното, усеща се присутствието на невидима ангел, който бди над стенописите и ни осънява с Божията благодат.

Вярно е, че в Кападокия местната християнска традиция е исторически пресъхнала. Но ние, православните християни, които сме съхранявали тази традиция, е поклонническото си, с молитвите си и с цялостната си духовна съпричастност даваме живот на тези стени, или по-точно – получаваме живот от тях.

Георги ТОДОРОВ

Текстове към илюстрациите одисно от горе на долу:

1. Част от манастирския комплекс при „Тъмната църква“ в долината Георгие.
2. Преображение Господне“, стенопис от „Тъмната църква“ в долината Георгие, XI в.
3. „Червената църква“ при гроба на св. Григорий Богослов.
4. Храмът, посветен на св. мъчк Георги при родното му място край днешното с. Ортакьой.

Тиничките за Кападокия скални образувания, в които са били издълбани стопни скални църкви и манастири

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2008 г.

Църковен вестник*	св. „Духовна култура“
1 година – 21,80 лв.	1 година – 18,00 лв.
6 месеца – 10,50 лв.	6 месеца – 9,00 лв.
3 месеца – 5,25 лв.	3 месеца – 4,50 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

ПЛ. СИНДОН, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 987-58-11
тел.Факс: 980-30-16
e-mail: vestnik@bpc.bg
Главен редактор
ГЕОРГИ ТОДОРОВ
*включително в е-журнала.

Банкова сметка на Синдонино издателство по БНЧ

НУВ БНЧОМ, клон Европа – София, пл. „Св. Неделя“ № 19

Банков код: 660 96 608, сметка: 1013147018

Сметка до с издателският пътешествие до Балканите Синдонино, е

сметка до с издателският пътешествие до Балканите Синдонино, е

сметка до с издателският пътешествие до Балканите Синдонино, е

сметка до с издателският пътешествие до Балканите Синдонино, е

сметка до с издателският пътешествие до Балканите Синдонино, е

сметка до с издателският пътешествие до Балканите Синдонино, е

сметка до с издателският пътешествие до Балканите Синдонино, е